

Jelentős gondot okoz a fiatalok bekapcsolása a gyűjtőmunkába. A szakkörvezetők jobb felkészítésével sokat lehetne javítani a középiskolás diákok pályamunkáinak színvonalán, de *különösen a főiskolák és egyetemek hallgatói között kellene erőteljesebben népszerűsíteni a néprajzi gyűjtőmunkát*, mert a középiskola elvégzése után a fiatalok zöme örökre elvész a gyűjtőmozgalom számára.

Sajnálatos – s itt megint csak a legjobbak kivételek –, hogy a pályázók többségénél hiányzik a témák folyamatos egymásra építése, végigvitele, az alapokból felépülő folyamatos kutatómunka. A legjobbaknál éppen az figyelhető meg, hogy *évek alatt építenek fel egy témát* a különböző kérdéskörök elmélyítésével vagy a terület bővítésével. Talán az tűnne szerencsésnek, ha a rendszeresen pályázók évek alatt felépítenék pl. lakóhelyük, szűkebb régiójuk „monográfiáját”. Erre a tudatos és rendszeres végigdolgozásra, a leírt jelenségek ily módon való összefűzésére sajnos kevés példa van, holott az egyes pályázók akár több kötetre való anyagot összegyűjtöttek már, s kisebb-nagyobb fejezetekben meg is írták azt.

Borsod megyében a pályázat első évében összesen 3000 Ft állt rendelkezésre a pályázók jutalmazására. Noha ennek ma tízszeresét oszthatjuk szét évenként, gyakran ez is kevésnek tűnik, *s a jutalom olykor a pályázat gépeltési díját sem fedezi*. Bővíteni kell tehát a pályázat, illetve az egész gyűjtőmozgalom anyagi bázisát. Ennek egyik útja talán az érintett területek társadalmi szerveivel, sőt termelőüzemeivel, termelőszövetkezeteivel való kapcsolatfelvétel lehet.

A miskolci Herman Ottó Múzeum 1981-ben – Istvánffy Gyula halálának 60. évfordulóján, s a nevét viselő pályázat 20. évfordulóján – *Istvánffy Gyula-díjat* alapított. Ezt az emléklapok minden évben a legjobb pályamunka szerzőjének ítéli oda a bíráló bizottság, amennyiben van kiemelkedő szintű munka. A 9 cm átmérőjű bronzplakett *Varga Éva* miskolci szobrászművész alkotása.

Dr. Viga Gyula

Történelmi-honismereti szeminárium Pozsonyban

A csehszlovákiai forradalmi hagyományok ápolása jegyében 1982. március 20–21-én országos szemináriumot rendezett Pozsonyban a CSEMADOK Központi Bizottsága és az SZLKP Központi Bizottsága Marxizmus–Leninizmus Intézete. Viliam Plevza akadémikus, az SZLKP KB Marxizmus–Leninizmus Intézetének igazgatója előadásában behatóan foglalkozott a csehszlovákiai magyar egyetemi és főiskolai hallgatók és fiatal értelmiségiek egykori mozgalmával, a Sarlóval. Tüzetesen elemezte a mozgalom keletkezésének körülményeit, utalt a cseh és szlovák testvérmozgalmakkal, a Levá Frontával és a DAV-val való kapcsolatára, s végül kiemelte, hogy miután a Sarló eljutott a tudományos szocializmus tanainak vállalásáig, s tagjainak jelentős része belépett a CSKP-be, a mozgalom lényegileg beolvadt a forradalmi munkásmozgalom kereteibe. Sándor László irodalomtörténész, a Sarló egykori tagja előadásában a mozgalommal kapcsolatos személyes emlékeit elevenítette fel, a Sarló munkájának számos olyan mozzanatát ismertetve, amelyekkel eddig az irodalom nem foglalkozott. Csanda Sándor, a Komenský Egyetem tanszékvezető tanára előadásában a Sarló tagjainak és az első köztársaság haladó íróinak a Korunk folyóirattal való kapcsolatáról beszélt. Ismertette az írók Korunkban megjelent írásait, és a marxista kritika szemszögéből bírálva őket, megfelelő értékrendet állapított meg számukra. Viliam Plevza akadémikus az előadásokat követő vita lezárása után javasolta a Sarló csehszlovákiai dokumentumainak összegyűjtését. Gyűjtőhelyül az SZLKP KB Marxizmus–Leninizmus Intézetét ajánlotta fel. Javasolta továbbá, hogy a Kossuth Könyvkiadó kiadásában 1978-ban megjelent *Ez volt a Sarló* című visszaemlékezés- és tanulmánygyűjtemény anyagát – a DAV-ról szóló tanulmányokkal kiegészítve – szlovák nyelven is adják ki. Végül elhangzott egy javaslat arra vonatkozóan, hogy a gombaszögi tábor színhelyét, ahol 1928 augusztusában sor került a Sarló megalakulására, emléktáblával jelöljék meg. A szeminárium résztvevői a javaslatokat egyhangúlag elfogadták.

A Budapesti Üzemtörténeti Szakcsoport munkájáról

Az I. budapesti üzemtörténeti konferencia határozata alapján alakult meg a Hazafias Népfrent Honismereti-Helytörténeti Munkabizottsága Üzemtörténeti Szakcsoportja, amely a Fővárosi Művelődési Házban 1981 májusában tartotta első összejövetelét. Ezt követően elsősorban három területtel foglalkoztak: 1. *Üzemtörténeti szakkörök* létrehozása, működésük segítése, 2. *Üzemtörténeti gyűjtemények* létesítése, fejlesztésükhöz szükséges segítségnyújtás, 3. *Üzemtörténet-trás*.